

РІВНЕНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ПЕДАГОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА ПЕДАГОГІКИ ПОЧАТКОВОЇ, ІНКЛЮЗИВНОЇ ТА ВИЩОЇ
ОСВІТИ

Кваліфікаційна робота
на здобуття ступеня вищої освіти «магістр»
на тему:

**ВИХОВАННЯ ГРОМАДЯНСЬКОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ У
МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ**

Виконала:
здобувачка ступеня вищої освіти
«магістр»
спеціальності 013 «Початкова
освіта»

Можейко Ангеліна Юріївна

Керівник:

к.пед.н., доц. Яковишина Т.В.

Рецензент:

доктор педагогічних наук, професор,
завідувач кафедри педагогіки,
психології, початкової, дошкільної
освіти та управління закладами освіти
Закарпатського угорського інституту
ім. Ференці Ракоці II
Біда Олена Анатоліївна

Рівне – 2024року

ЗМІСТ

ВСТУП	3
 РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ ГРОМАДЯНСЬКОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ В МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ	
1.1. Поняття громадянської ідентичності та підходи до її дослідження	6
1.2. Психолого-педагогічні основи виховання громадянської ідентичності у молодших школярів	26
1.3. Вплив сімейного та соціального середовища на розвиток громадянської ідентичності	28
Висновки до першого розділу	35
 РОЗДІЛ 2. ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ ВИХОВАННЯ ГРОМАДЯНСЬКОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ У СУЧАСНІЙ ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ	
2.1. Педагогічні технології виховання громадянської ідентичності	38
2.2. Роль шкільної програми, позакласної роботи та міжнародного досвіду у вихованні громадянської ідентичності	41
2.3. Аналіз стану та оцінка ефективності методик виховання громадянської ідентичності: результати експерименту	55
Висновки до другого розділу	88
 ВИСНОВКИ	91
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	94
ДОДАТКИ	99

РЕЗЮМЕ

Можейко А. Ю. Виховання громадянської ідентичності у молодших школярів початкової школи. Рукопис.

Кваліфікаційна робота на здобуття ступеня вищої освіти «магістр» за спеціальністю 013 «Початкова освіта». Рівненський державний гуманітарний університет, Рівне, 2024.

Актуальність теми дослідження зумовлена необхідністю виховання у молодших школярів громадянської ідентичності як важливого компонента розвитку особистості, здатної активно брати участь у суспільному житті. В умовах сучасних викликів, таких як глобалізація, цифровізація та зростання впливу інформаційного середовища, це питання набуває особливого значення.

У кваліфікаційній роботі розкрито теоретичні основи громадянської ідентичності, визначено її структуру та компоненти, проаналізовано педагогічні методи, спрямовані на формування громадянських якостей у дітей. Проведено педагогічний експеримент, результати якого підтвердили ефективність інтерактивних методів навчання, позакласних заходів та ігрових технологій у формуванні громадянської свідомості, патріотизму та соціальної відповідальності у молодших школярів.

Ключові слова: громадянська освіта, громадянська ідентичність, молодші школярі, патріотизм, педагогічні методики.

RESUME

Mozheiko A.Y. Education of Civil Identity in Primary School Children. Manuscript. Qualification work for the degree of Master in specialty 013 "Primary Education". Rivne State Humanitarian University, Rivne, 2024.

The relevance of the research topic is due to the necessity of educating primary school children on civil identity as an important component of personal development, enabling them to actively participate in social life. In the context of modern challenges such as globalization, digitalization, and the growing influence of the information environment, this issue becomes especially important.

The qualification work reveals the theoretical foundations of civil identity, defines its structure and components, and analyzes pedagogical methods aimed at shaping the civil qualities in children. A pedagogical experiment was conducted, the results of which confirmed the effectiveness of interactive teaching methods, extracurricular activities, and game technologies in forming civil awareness, patriotism, and social responsibility in primary school children.

Keywords: civil education, civil identity, primary school children, patriotism, pedagogical methods.